

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Ergoterapeutforeningen
Nørre Voldgade 90
DK-1358 København K
Tlf: +45 88 82 62 70
Fax: +45 33 41 47 10
cvr nr. 19 12 11 19
etf.dk

Den 10. februar 2017
Side 1
Ref.: mf
E-mail: mf@etf.dk
Direkte tlf: 53364923

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Børne- og Socialministeriet har den 13. januar 2017 sendt udkast til forslag om revision af servicelovens voksenbestemmelser i høring. Ergoterapeutforeningen takker for muligheden for at kommentere lovforslaget og har følgende kommentarer hertil.

Servicelovens voksenbestemmelser berører mange forskellige mennesker der har vidt forskellige behov. For nogle er målet med hjælpen fuld tilknytning til arbejdsmarkedet. For andre er målet selv at gå i bad eller at skabe meningsfulde relationer. Hjælpen, der ydes efter servicelovens voksenbestemmelser, skal derfor være differentieret og afspejle den enkeltes behov – men ambitionen for al socialpolitik bør være at understøtte den enkelte i at leve et aktivt og meningsfuldt liv. Ergoterapeutforeningen vil gerne kvittere for, at der med lovforslaget politisk sendes netop det signal. Det er særligt positivt, at:

- Formålsparagrafferne (§ 1 og § 81) understreger at rehabilitering, forebyggelse og inklusion i samfundet er afgørende for en succesfuld socialpolitik.
- Tidlig og forebyggende indsatser (§ 82 a-d) bliver tydeliggjort i lovforslaget.
- Tildelingen af midlertidige hjælpemidler (§ 113 b) bliver mulig. Det understøtter den rehabiliterende tankegang i lovforslagets formålsparagraf.

Revisionen af servicelovens voksenbestemmelser kunne imidlertid have været mere ambitiøs og fremsynet. Særlig på hjælpemiddelområdet, hvor der fortsat vil være en række uhensigtsmæssigheder for borgere der modtager hjælpemidler og for de medarbejdere der administrerer reglerne.

Enkelte steder giver lovforslaget også anledning til bekymring hos Ergoterapeutforeningen. Fx i forhold til forenklingerne af reglerne om sagsbehandling på hjælpemiddelområdet og afgrænsningen af målgruppen for § 82 a-d.

I det efterfølgende udfoldes Ergoterapeutforeningens konkrete kommentarer til lovforslaget.

Region Midt-Nord
Klamsagervej 31
DK-8230 Åbyhøj
Tlf: +45 88 82 62 70

Region Øst
Nørre Voldgade 90.2
DK-1358 København K
Tlf: + 45 5336 4971

Region Syd
Lumbyvej 11 D
DK-5000 Odense C
Tlf: + 45 88 82 62 72

Tidligt, forebyggende indsatser

Antallet af danskere der bliver så dårlige, at de har brug for psykiatrisk behandling, er desværre støt stigende. Derfor er det helt nødvendigt, at vi forsøger at sætte tidligere ind og forebygge tegn på psykisk mistrivsel. Vi ved også, at jo før vi kommer ind og træner mennesker med fysiske eller kognitive handicaps – hvad enten de er medfødte eller erhvervet senere i livet – desto bedre muligheder har den handicappede for at mestre dagligdagsaktiviteter og leve et meningsfuldt liv.

Ergoterapeutforeningen mener derfor, at det overordnet set er positivt, at der med lovforslaget tilføjes: § 82 a: *Gruppebaserede tilbud*, § 82 b: *Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte* og § 82 d: *Tilbud etableret i samarbejde med frivillige*.

Ergoterapeutforeningen mener, at det er helt afgørende, at:

- *Målgruppen for de nye paragraffer fremgår klart i lovteksten:* I regeringens kommentarer til målgruppen for § 82 a og b står der: "Der er tale om en målgruppe, som efter gældende ret ikke ville kunne modtage visiterede ydelser efter serviceloven" (s.19). Ergoterapeutforeningen mener ikke at dette fremgår klart i lovteksten. Det er vigtigt at få præciseret målgruppen fordi borgere, under de nye tilbud, ikke får samme klagemulighed.
- *Sammenhængen til § 85 (socialpædagogisk bistand) bør tydeliggøres:* Hvis målgruppen for de nye tilbud fremgår tydeligere, vil det gøre det lettere at se sammenhængen mellem de nye tilbud og § 85 (socialpædagogisk bistand). I sin nuværende form, er der trods hensigterne en risiko for, at borgere der har gavn af § 85 i stedet tildeles § 82 a eller b.
- *Afklarings- og træningsforløb adresseres i lovgivningen:* Inspireret af erfaringerne fra ældreområdet eksperimenterer flere kommuner med at gennemføre tidsafgrænsede afklarings- og træningsforløb inden de tildeler ydelser efter serviceloven. Det har man bl.a. gode erfaringer med i Horsens Kommune. Ergoterapeutforeningen er meget inspireret af denne tilgang, men er usikker på, hvordan disse tiltag tænkes ind i de fremlagte ændringer.
- *Frivillige tilbud bliver et supplement:* Det er positivt, at der med § 82 d sættes fokus på kommunens mulighed for at samarbejde med frivillige organisationer; men det er vigtigt, at frivillige tilbud ikke erstatter der, hvor en borger har behov for professionel hjælp.
- *Visionære kommunalpolitikere bruger tilføjelsen af paragrafferne som en anledning til at igangsætte tidligt forebyggende indsatser:* § 82 a, b og d er *kan* paragraffer og ikke *skal* paragraffer for kommunerne. I en hårdt presset kommunal økonomi er Ergoterapeutforeningen derfor bekymrede for, om kommunerne reelt vil prioritere forebyggelse på socialområdet.

Sociale akuttilbud

Flere kommuner har som en del af satspuljeaftaler (2008-2011 og 2014-2017) haft gode erfaringer med etableringen af sociale akuttilbud. Det er positivt, at alle kommuner nu får muligheden for at etablere sociale akuttilbud (§ 82 c).

De sociale akuttilbud må imidlertid ikke blive en erstatning for en indlæggelse på en psykiatrisk skadestue. Som det har været belyst gentagne gange er psykiatrien meget presset, og Ergoterapeutforeningen er derfor opmærksomme på, at de sociale akuttilbud ikke bliver discountløsninger, der erstatter behandling.

Ergoterapeutforeningen håber, at visionære kommunalpolitikere afsætter midlerne til at etablere og drive sociale akuttilbud.

Hjælpe-middelområdet

Ergoterapeutforeningen forholder sig overordnet positivt til de foreslåede ændringer på hjælpe-middelområdet. Dog havde Ergoterapeutforeningen gerne set en afskaffelse af forbrugsgodeparagraffen, som opleves som bureaukratisk og medvirkende til at skabe risiko for ulighed på grund af egenbetalingsreglerne.

Herudover har Ergoterapeutforeningen følgende kommentarer til de to forslag på hjælpe-middelområdet:

§ 113 a

Forenklinger af sagsbehandlingsprocedurer kan spare tid og kræfter for såvel borgere som sagsbehandlere og reducere borgerens ventetid på et hjælpe-middel. Enkle og entydige sager beskrives i bemærkningerne som "sager, hvor borgerens funktionsnedsættelse er åbenbar, og hjælpebehovet er relativt entydigt". Ergoterapeutforeningen vil gerne understrege, at enkle og entydige sager *aldrig* alene kan defineres ud fra, hvilket hjælpe-middel, der ansøges om. Ergoterapeutforeningen:

- Frygter, at muligheden for forenklet sagsbehandling betyder, at kommunerne fastsætter procedurer for, hvilke hjælpe-midler der kan bevilges.
- Foreslår derfor, at det i bekendtgørelsen understreges, at det altid skal bero på en faglig vurdering, om en hjælpe-middelansøgning falder ind under kategorien "enkle og entydige sager".

Et eksempel på nødvendigheden af den faglige vurdering er projektet "Tidlig rehabiliterende hjælpe-middelformidling" (Fredericia Kommune og Socialstyrelsen, 2014). I projektet var der 40 % af ansøgerne, der efter en terapeutisk vurdering fik andre, færre eller flere hjælpe-midler end dem, der blev ansøgt om. Det kan fx skyldes, at borgere eller andet fagligt personale end terapeuter inden for hjælpe-middelområdet ikke har kendskab til, hvilke mulige hjælpe-middelløsninger der findes. Eller at borgere har flere eller andre aktivitetsproblemer, der bør løses, end dem, der fremgår af ansøgningen.

§ 113 b

Ergoterapeutforeningen har i årevis efterlyst muligheden for bevilling af midlertidige hjælpe-midler, og hilser derfor det foreliggende forslag velkommen. Midlertidige hjælpe-midler understøtter den rehabiliterende tilgang som er udtrykt i lovforslagets formålsparagraf. Et midlertidigt hjælpe-middel kan være nødvendigt, når en borger gennemgår et rehabiliteringsforløb, og det kan også betyde at borgeren opnår en bedre funktion.

Det kan dog være problematisk, at en borger kan bevilliges et midlertidigt forbrugsgode, som borgeren, såfremt tilstanden bliver varig, vil få frataget og derefter bedt om at betale for.

Endvidere savner Ergoterapeutforeningen en nærmere afgrænsning af snitflader og personkreds. For hvornår er serviceloven gældende, og hvornår gælder afgrænsningscirkulæret? Gælder den nye § 113 b fx kun i de tilfælde hvor borgeren har fået en midlertidig funktionsnedsættelse uden at have været i kontakt med hospitalet (akut eller via indlæggelse) og fx har brug for et midlertidigt hjælpe-middel i forbindelse med træning og rehabilitering efter § 83 a eller § 86? Det bør fremgå, om hospitalet stadig skal stille midlertidige hjælpe-midler til rådighed ved udskrivelse eller akut behandling på hospitalet. Man har i mange af sundhedsaf-

talerne imellem regionerne og kommunerne forsøgt at fortolke afgrænsningscirkulæret og lavet aftaler om, hvordan området med midlertidige hjælpemidler håndteres i de enkelte regioner. Den nye § 113 b vil også have indflydelse på de aftaler. Ergoterapeutforeningen opfordrer til, at afgrænsningscirkulæret tilpasses i forbindelse med indførelse af den nye mulighed for bevilling af midlertidige hjælpemidler, og at det i den forbindelse fastsættes, at kommunerne får ansvaret for midlertidige hjælpemidler, så borgerne slipper for besværlig returnering af midlertidige hjælpemidler til hospitalet.

Ergoterapeutforeningen står gerne til rådighed med uddybning af dette hørings-svar.

Med venlig hilsen

Tina Nør Langager
Formand
for Ergoterapeutforeningen